

Vastaus valtuustoaloitteeseen 3/2024: Kirkkonummen kunnan varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 12.12.2024 § 75
231/01.00.00/2024

Valmistelija	Varhaiskasvatusjohtaja Anu Vesiluoma Varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija Vesa Joronen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa
Päätösehdotus	Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen 3/2024: Kirkkonummen kunnan varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.
Käsittely	Jäsen Heidi Castrén saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17:26. Varhaiskasvatusjohtaja Anu Vesiluoma oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana. Jäsen Anna-Mari Toikka teki seuraavan palautusesityksen: Esitän, että aloite palautetaan uudelleenkäsitelyyn, jossa kattavammin vastataan itse aloitteeseen. - Inkluisio on keskeinen osa varhaiskasvatusta ja avustajien jatkuva läsnäolo on keskeinen osa varhaiskasvatusta ja välttämätöntä turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden takaamiseksi. - Aloitteessa esitetään, että kaikille varhaiskasvatukseen osallistuville pitäisi antaa mahdollisuus osallistua tasavertaisesti ruokailuhetkeen - Tämä malli ei vahvista veto- ja pitovoimaa - Verotusoikeuden tulisi koskea kaikkia aikuisia, jotka osallistuvat ruokailuhetkeen - Kasvatuksellisesti on suositeltavaa, että lasten kanssa aterioivat aikuiset syövät samaa ruokaa lasten kanssa - Vastauksessa ei ole pohdittu kustannuksia, jos mahdollistettaisiin koko henkilöstölle tämä etu. Esitystä kannattivat Tero Suominen, Patrik Lundell, Birkitta Salonen ja Martin Valtonen. Lautakunta hyväksyi palautusesityksen yksimielisesti.
Päätös	Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.
Tiedoksi	-
Selostus	Kirkkonummen Vihreät ja ensimmäisinä allekirjoittajina Miisa Jeremejew ja Johanna Fleming jättivät kunnanvaltuuston kokouksessa 4.3.2024 seuraavan aloitteen: "Valvontaruokailu ravintoeduksi kaikille varhaiskasvatuksen aikuisille, jotka ruokailevat yhdessä lasten kanssa päiväkotien ruokahetkissä. Koko Suomea ja erityisesti pääkaupunkiseutua vaivaava pula pätevästä varhaiskasvatuksen henkilökunnasta koskee myös Kirkkonummea. Tällä aloitteella on tavoitteena lisätä Kirkkonummen kunnan pito- ja vetovoimaa

varhaiskasvatuksen henkilöstön pysyvyydessä sekä näyttää Kirkkonummen arvostavan mittaamattoman arvokasta työtä, jota varhaiskasvatuksessa tehdään.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että Kirkkonummi muuttaa ravintoedun koskemaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajien, varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen sosionomien lisäksi myös varhaiskasvatuksen ryhmissä työskenteleviä muita aikuisia: ryhmäavustajia, taidepedagogeja, erityisopettajia ja kieli- ja kulttuuriryhmien opettajia. Myös heitä tarvitaan mallintamiseen ja lähitukeen, jonka tarvetta tuen lasten inkluusio on lisännyt erittäin paljon. Tällä hetkellä (maaliskuu 2024) aterista joutuu maksamaan 7 euroa mikäli ei ole oikeutettu valvonta-ateriaan.

Valvonta-ateria tarkoittaa sitä, että ruokailun hinnaksi määritellään aterian verotusarvo 4,80 € lasketaan edun saajan tuloksi, josta hän maksaa veroprosenttinsa verran veroa. Ruokailun todelliseksi hinnaksi jää siis verotusarvo kerrottuna henkilön veroprosentilla.

Bruttopalkka/kk *	Veroprosentti **	Yhden aterian todellinen hinta ***
1 750 €	16 %	0,75 €
2 000 €	18 %	0,85 €
2 250 €	20 %	0,95 €
2 500 €	23 %	1,10 €
2 750 €	24 %	1,15 €
3 000 €	26 %	1,25 €
3 250 €	28 %	1,35 €
3 500 €	29 %	1,40 €

* Bruttopalkka tarkoittaa palkan suuruutta ennen kuin siitä on vähennetty verot ja muut maksut.

** Veroprosentti on vain suuntaa antava. Henkilökohtainen veroprosenttisi voi poiketa taulukossa annetusta. Veroprosentin suuruuteen vaikuttavat esim. asuinkunta, onko kirkollisverovelvollinen, mahdolliset verovähennykset jne.

*** Aterian hinta on laskettu veroprosentti x aterian verotusarvo. Esim. ensimmäisessä palkkaluokassa laskukaava on $0,16 \times 4,80 \text{ €} = 0,768 \text{ €}$. Hinnat on pyöristetty viiden sentin tarkkuudelle.

Miisa Jeremejew ja Johanna Fleming
Kirkkonummen Vihreät”

Aloitteen olivat allekirjoittaneet Miisa Jeremejewin ja Johanna Flemingin lisäksi seuraavat valtuutetut ja varavaltuutetut: Minna Hakapää, Piia Aallonharja, Anders Adlercreutz, Urho Blom, Jani Ekman, Sini Felipe, Marjut Frantsi-Lankia, Anneli Granström, Saara Huhmarniemi, Johanna Järvinen, Marko Kari, Liisa Kosonen, Jerri Kämpe-Hellenius, Aku Leijala, Kim Liljequist, Jussi Määttä, Maarit Orko, Krista Petäjajarvi, Noora Piili, Tuovi Ronkainen, Anna Sahiluoma, Ville Salminen, Hannu Valtanen, Martin Valtonen, Kari Virtanen, Katja Ylisiurua, Kim Åström, Nina Bogatenko (ilmoittanut s-postitse allekirjoittavansa), Anna-Mari Toikka, Patrik Lundell, Arttu Lankinen ja Jani Kähkönen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen 3/2024 Kirkkonummen kunnan varhaiskasvatuksen henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi

Kirkkonummen kunnalla on varhaiskasvatustilain 11 §:n perustuva velvollisuus järjestää kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto, jollei muun kuin päiväkodissa tai perhepäivähoidossa annettun varhaiskasvatuksen luonteesta muuta johdu. Ruokailu tulee lisäksi järjestää ohjatusti kaikille läsnä oleville lapsille.

Valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan ruokailu on osa varhaiskasvatusta ja sille on asetettu yhteiset tavoitteet ja päämäärät. Ruokailu on tärkeä osa lapsen perushoitoa, kasvatusta ja opetusta. Ruokakasvatus on terveyttä ja hyvinvointia edistävien ruokatottumusten ja siihen liittyvien arvojen, asenteiden, tietojen ja taitojen oppimista sekä lapsen tasapainoisen ja myönteisen ruokasuhteen ja ruokailun tukemista. Ruokakasvatus kuuluu kiinteänä osana varhaiskasvatuksen arkeen ja ruokailutilanteisiin.

Varhaiskasvatustalaki ei edellytä henkilökunnan aterioiden järjestämistä. Varhaiskasvatuksessa olevan lapsen ruokailua koskeva ohjaus- ja valvontavelvollisuus toteutuu jo valvojan henkilöstön läsnäololla ruokailutilanteissa eikä se siten edellytä aterioiden järjestämistä tai tarjoamista henkilöstölle.

Valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista tuleviin ruokakasvatukseen velvoitteisiin vastaamiseen Kirkkonummen kunnan varhaiskasvatuksessa on linjattu, että varhaiskasvatustalain 26 §, 27 § ja 28 § mukaiset henkilöstöryhmät eli varhaiskasvatukseen opettajat, varhaiskasvatukseen sosionomit ja varhaiskasvatukseen lastenhoitajat kasvatusvastuullisina osallistuvat valvojana tai ohjaajana lasten ruokailuun niin sanottuna esimerkkiruokailijana ja voivat syödä valvonta-aterian. Edun saaminen edellyttää, että ruokaillaan lasten kanssa. Ruokailun valvojana tai ohjaajana toimiminen ei kuitenkaan edellytä sitä, että on velvoitettu syömään päiväkodin ruokaa.

Ne päiväkodin työntekijät, joita ei ole määrätty osallistumaan valvojina lasten ruokailuun, aterioivat yleensä työaikana työpaikalla. He ovat oikeutettuja valvontatehtäviä sisältämättömään ateriaan ja maksavat syömistään päiväkodin ateriosta sopimuksen mukaisen korvauksen, joka on vähintään ravintoedun verotusarvon ja enintään omakustannushinnan suuruinen. Päätöksen ruokapalveluiden hinnoittelusta tekee toimitilapalvelujen lautakunta.

Vuoden 2025 talousarvion suunnittelun tueksi kerätyn tiedon perusteella n. 54 % varhaiskasvatukseen työntekijöistä on ilmoittanut syövänsä valvonta-aterian. Kun tähän lisätään ne työntekijät, jotka ovat ilmoittaneet syövänsä valvontatehtäviä sisältämättömän ateriaan, niin prosentti on 55 %.

Kirkkonummen kunnan varhaiskasvatus katsoo, että nykyisellä järjestelyllä vastataan varhaiskasvatustalain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteista tuleviin velvoitteisiin. Tästä näkökulmasta valvontaruokailun laajentaminen kaikille varhaiskasvatukseen aikuisille, jotka ruokailevat yhdessä lasten kanssa päiväkotien ruokahetkissä ei ole tarpeellista tai tuota lisäarvoa.